

El Born espera la Gran Biblioteca

Abans del 2004, el vell mercat del Born allotjarà la nova Biblioteca Central de Barcelona. L'espai que fins el 1971 havia estat el principal mercat de majoristes de la ciutat, esdevindrà, així, un dels dipòsits de llibres més grans i moderns de tot el país.

JORDI PLAY

L'antic Mercat del Born es reencarnarà en una gran biblioteca pública de 15.000 m² abans d'acabar-se l'any 2003. Aquesta nova obra cultural serà gestionada per la Generalitat, ara que l'Ajuntament de Barcelona ha cedit el vell mercat, i el Ministeri d'Educació i Cultura es farà càrrec de les despeses de rehabilitació i adequació.

Aquest estiu començaran les obres de construcció al mercat del Born de Barcelona de la futura Biblioteca Central. Situada al barri de la Ribera, aquesta infraestructura, quan serà acabada, comptarà amb un dipòsit de llibres d'uns 600.000 títols, fet que la situarà com una de les principals biblioteques de tot el país.

El projecte d'execució de les obres (restauració, rehabilitació i equipament) de la que també serà Biblioteca Provincial de Barcelona tindrà un cost final estimat de més de 5.000 milions de pessetes, 2.000 milions més dels inicialment previstos. Aquest augment es va decidir el mes d'abril proppassat, després de l'acord a què van arri-

bar representants de les tres institucions que participen en el projecte: la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i el Ministeri d'Educació i Cultura espanyol.

El calendari d'execució, en canvi, no recollirà variacions i s'ajustarà al conveni signat entre les tres administracions al novembre del 1997. En aquest sentit, segons el Departament de Cultura de la Generalitat, la primera fase de les intervencions (les excavacions arqueològiques del terreny on ha d'anar a parar la futura biblioteca) ja està adjudicada i, tan bon punt s'aprovi el complement pressupostari, s'iniciaran les obres. Segurament, les primeres proves es

duran a terme abans del mes d'agost. El govern català assegura que l'obra s'acabarà abans de la fi de l'any 2003.

Malgrat la bona disposició de les institucions participants en el projecte, la reconversió de l'antic mercat del Born és una operació complicada. D'acord amb les previsions estipulades en el conveni signat el 1997, l'Ajuntament cedia gratuïtament a l'estat l'immoble del Mercat del Born, de 8.099 m² i inclòs en el catàleg del Patrimoni Arquitectònic Històric-artístic de Barcelona. Per la seva banda, el ministeri espanyol d'Educació i Cultura es feia càrrec de la rehabilitació i adaptació del mercat. Finalment, la Generalitat serà l'entitat encarregada de gestionar la nova infraestructura cultural. Al mateix temps, també n'assumirà les despeses de funcionament, personal i manteniment, així com les d'adquisició dels fons bibliogràfics. L'edifici del Born, un cop rehabilitat, passarà a exercir com a Biblioteca Central Urbana.

Projecte 'Born in Born'. El projecte en curs, anomenat *Born in Born*, ha estat efectuat pels arquitectes Enric Sòria i Rafael-Antoni de Cáceres, i el bibliotecari danès Sven Nilsson, expert en planificació de biblioteques públiques, ha contribuït a definir les necessitats específiques de la nova biblioteca.

L'objectiu primordial és adaptar el projecte a les peculiaritats arquitectòniques i funcionals de l'emblemàtic edifici de la ciutat, que va ser construït en l'època de la revo-

lució industrial, per preservar-ne la seva memòria històrica. *Born in Born* es basa principalment en tres punts. Un primer objectiu és respectar al màxim l'estructura de l'edifici i, sobretot, no alterar de manera substancial l'aspecte exterior ni el conjunt dels seus elements estructurals, com els pilars i les cornises i, especialment, el sostre de ferro i vidre. Aquest sostre va ser projectat per Josep Fontserè cap al 1870 i representa un exemple significatiu de l'arquitectura industrial catalana del segle passat. D'aquesta manera, s'evitarà qualsevol tipus de construcció en la nau central per tal que el sostre de l'edifici pugui veure's des de tots els punts de la biblioteca i, així, crear un espai transparent.

En segon terme, el projecte planteja una actualització de la imatge, canviant l'actual sòcol de pedra de la façana principal per un vidre. Les tres façanes restants seran opaques perquè la visió de les cases de l'entorn desvirtuaria el projecta tal i com el va pensar Fontserè.

Finalment, com a tercer punt, *Born in Born* presenta una organització de l'edifici segons els nivells d'activitat derivats del programa de la biblioteca, ordenats i articulats a partir de l'eix de la nau central i el creuer i amb un plantejament que optimitza la comunicació entre les diferents àrees de la biblioteca. La biblioteca, que ocuparà un espai construït de 15.000 metres quadrats, es distribuirà en tres plantes: el soterrani, que serà l'escenari d'activitats diverses, la planta baixa, on hi haurà l'autèntic fons bibliogràfic, i la primera planta, que es construirà a les naus laterals i permetrà eixamplar la superfície total de l'edifici.

Un mercat multiusos. Des que el 1971 va deixar de ser el mercat central de majoristes de Barcelona, el mercat del Born ha tingut un destí incert durant més d'un quart de segle. Així, ha vist desfilar pel seu recinte un ampli ventall d'activitats i ha estat objecte de propostes no realitzades. En l'època de la transició s'hi celebraren tota classe de festes populars i, anys més tard, va acollir exposicions com el Saló

del Còmic de Barcelona, la Fira del Disc del Col·leccionista i la Fira de l'Auto Retro, entre d'altres. Després, va arribar la projecte d'utilitzar l'antic mercat com a seu de la facultat d'audiovisuals de la Universitat Pompeu Fabra i, finalment, s'hi va voler establir la gran superfície francesa de productes culturals FNAC.

La creixent revitalització artística del barri de la Ribera, on hi ha el Born, amb la presència de noves galeries, estudis de disseny i nombroses botigues artesanals, fa preveure la consolidació d'una àmplia zona d'interès artístic i cultural que girarà al voltant de la futura biblioteca. Fet i fet, el projecte del Born s'emmarca dins el Pla de Biblioteques de Barcelona, que permetrà passar de 18 a 40 equipaments d'aquest tipus d'ara fins a l'any 2010, data teòrica de la seva conclusió. Amb el pla conclòs, la ciutat tindrà 12 biblioteques de districte (una

d'elles serà la Biblioteca Central del Born), i 28 de barri. Barcelona passarà d'un fons bibliogràfic de 408.644 volums, els actuals, als dos milions de llibres.

La voluntat de l'Ajuntament de Barcelona és que el Pla adopti un nou model de biblioteca pública, canviant la idea que fins ara hom ha tingut d'aquesta com a espai exclusiu per als estudiants o com a magatzem de llibres. Tant és així que un dels objectius cabdals de la futura Biblioteca del Born serà el de treure el màxim partit de les noves tecnologies per establir una interrelació amb els usuaris, que podran accedir als fons documentals de manera informatitzada. Un altre objectiu important serà el d'assolir l'estatus de biblioteca permanent, amb un horari òptim d'obertura de 84 hores setmanals: dotze hores diàries de dilluns a diumenge.

Ivan Belilles

**Festes de
Sant Miquel
dels Sants**

Vic,
del 3 al 10 de juliol
del 2000

INFORMACIÓ: tel.
93 886 20 91